

نقش فساد انگیزی بنی اسرائیل در تاریخ با تاکید بر آیه ۴ سوره اسراء

حسین جلائی نوبری^۱

^۱ دانشیار و هیئت علمی گروه معارف اسلامی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، ایران - عضو شورای پژوهشی مرکز توسعه پژوهش‌های بین رشته‌ای معارف اسلامی و علوم سلامت منطقه ۲ کشور

چکیده

قرآن کریم درباره هیچ قوم و ملتی به اندازه ی قوم بنی‌اسرائیل سخن نگفته بنابراین پرداختن به این موضوع از اهمیت زیادی برخوردار است که بدون شک ماجرای آنان عبرت برای ملت‌ها می‌باشد بنی‌اسرائیل در طول تاریخ دچار انحراف و فسادهای زیادی شده که تاریخ شاهد و بازگو کننده آن‌هاست هم در تورات، هم در انجیل و هم در قرآن کریم از جمله سوره اسراء به فساد آنان اشاره شده‌است. همان طوری که تا عصر حاضر فسادها تأثیر خود را در جوامع بشری به یادگار گذاشته اند چنانچه امروز نیز صهیونیست‌ها در سرزمین فلسطین اشغالی به انجام جنایات مختلف می‌پردازند. هدف تطبیق بنیادی است با استفاده از روش نقلی به صورت توصیفی و با شیوه محیطی و محدود از ابزار کتابخانه به تجزیه و تحلیل اطلاعات می‌پردازد. در نتیجه خداوند در قرآن ماجرای بنی اسرائیل را بیان می‌کند و ضمن سرزنش آنان بر عقاب آنان نیز تأکید می‌کند. آنان از فرمان الهی سرپیچی کردند و به عهد و پیمان بسته شده با خدا خداوند پای بند نبودند بنابراین مورد غضب خداوند واقع شدند.

واژه‌های کلیدی: بنی اسرائیل، یهود، فساد، سوره ی اسراء

مقدمه

قوم بنی اسرائیل از همان ابتدا دچار انحرافات و نافرمانی هایی شده است در قرآن از بنی اسرائیل به نیکی یاد نشده و همواره مورد مذمت و سرزنش واقع شده اند هم در قرآن و هم در تورات و انجیل به فساد های بنی اسرائیل اشاره شده است. تحقیق حاضر را می توان از بعد علوم اقتصادی، علوم اجتماعی، علوم سیاسی، اخلاق و بسیاری دیگر می توان بررسی کرد ولی نگارنده بعد اجتماعی را انتخاب کرده است بدان علت که خداوند در قرآن وعده داده است کسانی که نافرمانی و سرکشی کنند مجازات و کیفر اعمالشان را در دنیا و آخرت خواهند دید.

پرداختن به موضوع بنی اسرائیل و فساد های آنان در طول تاریخ از ضرورت و اهمیت ویژه ای برخوردار است چنانچه خداوند نیز در قرآن کریم در اکثر سوره ها از بنی اسرائیل یاد کرده است از مطالعه مجموعه مقالاتی چون نقش یهودیان در انحراف جمعه عصر خلفا و مقابله با امام علی علیه السلام نوشته سید محمد جعفر میر جلیلی و مقاله برتری بنی اسرائیل در قرآن و تورات نوشته سهیلا جلالی کندی و غیره که انحرافات یهود مورد بررسی قرار گرفته است. این تحقیق به بررسی ریشه های انحراف یهود، فساد آنان قبل از اسلام و بعد از اسلام را با تکیه بر سوره اسرا مورد بررسی قرار داده است.

قوم بنی اسرائیل خود را قوم برتر و برگزیده می دانستند که این موضوع خود منشأ بسیاری از انحرافات می باشد و این عامل باعث ایجاد فساد های زیادی در طول تاریخ تا به امروز از قوم بنی اسرائیل شده است روش مطالعه این پژوهش به صورت محیطی و محدود با استفاده از ابزار کتاب خانه گردآوری شده است همچنین روش تحقیق نقلی و حیانی است که به صورت توصیفی نوشته شده و اطلاعات آن از طریق فیش و متن خوانی جمع آوری شده است.

این مقاله درصدد آن است تا به برخی سوالات پاسخ دهد از جمله این که منشأ انحرافات بنی اسرائیل از کجاست اقدامات یهود قبل از اسلام هم چنین اقدامات یهود بعد از اسلام تا عصر حاضر چه می باشد؟

یکی از چیزهایی که سرنوشت یک ملت را تغییر می دهد، گناهان جمعی یا انحرافات اجتماعی است؛ یعنی عیوب و انحرافات که نه عده ای قلیل و معدود بلکه جمعیتی چشمگیر از آن ملت، مرتکب می شوند وقتی عده کمی از افراد جامعه مرتکب گناه و خطایی می شوند که چندان به چشم نمی آید، خود آن افراد به عواقب آن گناه دچار می شوند. اما وقتی گناهی به طور جمعی انجام می شود و به صورت یک انحراف اجتماعی در می آید عواقب جمعی را به همراه دارد و همه افراد آن جامعه را در بر می گیرد نعمت های الهی از آنان دریغ می گردد؛ بلاها و گرفتاری ها بر آن جماعت و ملت مسلط می شود؛ آرامش و آسایش از آن جامعه رخت بر می بندد؛ و مردم آن جامعه، روی خوشی را به خود نمی بینند.^۱

^۱ هاشمی دهرخی، فرجام شناسی انحرافات اجتماعی بنی اسرائیل از منظر قرآن، ص ۲۳

سوره اسراء آیه ۴

«وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا» و به بنی اسرائیل در آن کتاب اعلام کردیم که بی گمان دو بار در زمین فساد می کنید و به طغیان بزرگی دست می زنید.
قضاء:

راغب در مفردات در معنای «قضاء» گفته است که به معنای فیصله دادن به امری است، چه با گفتار باشد و چه با عمل و هر کدام بر دو وجه است یکی الهی و دیگری بشری .

«قضاء» گرچه در معانی مختلفی استعمال شده، اما در اینجا به معنی «اعلام» است.^۲

بنی:

بنی جمع «ابن»، غالباً به معنای فرزندان پسر است؛ و اسرائیل نام دیگر، یا به قولی، لقب یعقوب پسر اسحاق است که دوبار در قرآن (آل عمران، ۹۳؛ مریم، ۵۸) ذکر شده است. بنی اسرائیل دوازده سبط یا خاندان اند که آنها را از نسل دوازده پسر یعقوب می دانند.^۳

فساد:

فساد نقیض صلاح، خارج شدن از حد اعتدال است چه کم و چه زیاد. بنابراین هر نوع افراط و تفریط در مسائل فردی و اجتماعی، مصداق فساد است.^۴

علو:

کلمه علو به معنای ارتفاع و در آیه مورد بحث کنایه است از طغیان به ظلم و تعدی.^۵
مقصود از فساد، ستم و گرفتن مال مردم و کشتن انبیاء و خونریزی است. برخی گویند: فساد نخستین آنها کشتن زکریا و فساد دوم آنها کشتن یحیی است. ابو علی جبایی گوید: خداوند بیان فرموده است که آنها در روی زمین فساد می کنند، اما چه فساد می کنند؟ معلوم نیست. همه گفته اند: یحیی بن زکریا در فساد دوم کشته شده است.^۶

آیات ۳ و ۲ پیش از آیات مربوط به دو افساد به چند مطلب اشاره دارند؛ یکی اینکه خلاصه تمام معارف تورات که خدای سبحان آن را مایه هدایت بنی اسرائیل قرار داد، توحید و توکل محض به خدای سبحان بود، و دیگر اینکه بنی اسرائیل ذریه کسانی هستند که همراه نوح سوار کشتی شده و نجات یافتند و این نوح بنده ای شکر گزار بود.^۷ گرچه تاریخ پر ماجرای «بنی اسرائیل»، فراز و نشیب بسیار دارد اما در این که قرآن به کدام یک از این حوادث اشاره می کند در میان مفسران گفت و گو بسیار زیاد است، که به عنوان نمونه چند قسمت از آنها را ذیلاً می آوریم:

^۲ مکارم شیرازی، تفسیر نمونه، ص ۳۸

^۳ بنیاد دائره المعارف اسلامی، دانشنامه جهان اسلام، ص ۱۹۶۷

^۴ راغب اصفهانی، المفردات الفاظ القرآن، ص ۶۳۶

^۵ طباطبائی، ترجمه تفسیر المیزان، ص ۴۹

^۶ الطبرسی، ترجمه تفسیر مجمع البیان، ص ۹۴

^۷ رضایی کهنمویی، مفاد آیات وعید بنی اسرائیل در سوره اسراء، ص ۶

۱) نخستین کسی که بر آنها هجوم آورد و بیت المقدس را ویران کرد، «بخت النصر» پادشاه «بابل» بود. دومین کسی که بر آن هجوم برد قیصر روم «اسپیانوس» بود که وزیرش «طرطوز» را مامور این کار کرد.

۲) طبری در تفسیر خود نقل می کند: پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: مراد از فساد اول قتل حضرت زکریا علیه السلام و گروهی دیگر از پیامبران و مراد فساد دوم، شورش است که بعد از آزادی به وسیله یکی از سلاطین فارس مرتکب شدند، و دست به فساد زدند.

۳) بعضی دیگر گفته اند: بیت المقدس یک بار در زمان داوود و سلیمان علیه السلام ساخته شد و بخت النصر آن را ویران کرد، که این همان وعده اولی است که قرآن به آن اشاره می کند و بار دیگر در زمان پادشاهان هخامنشی ساخته و آباد شد و آن را طیطوس رومی ویران ساخت.

۴) سید قطب در تفسیر «فی ظلال» احتمال آن را داده: این دو حادثه تاریخی در گذشته و تا زمان نزول قرآن واقع نشده، بلکه، مربوط به آینده است که یکی از آنها احتمال فساد آنها در آغاز اسلام بود و دیگری مربوط به قیام نازی های آلمان به ریاست هیتلر برضد یهود بوده است.

۵) آخرین احتمال اینکه، این دو حادثه مربوط به رویداد های بعد از جنگ جهانی دوم و تشکیل حزبی به نام «صهیونیسم» و دولت اسرائیل است.

منظور از فساد اول بنی اسرائیل و برتری جویی آنها همین است و منظور از فساد دوم هجوم بنی اسرائیل با اتکای نیروهای استعماری جهانخوار و اشغال سرزمین های اسلامی و گرفتن بیت المقدس مسجد الاقصی است.^۸

مفسرین در بیان مرتین فساد، هرکدام چیزی گفتند تمام بی مدرک و تفسیر به رای است. و خداوند فرموده ما نمی توانیم بدون مدرک صحبت کنیم لکن فساد بنی اسرائیل از سیر در شرک و بت پرستی و قتل انبیاء و خرابی بیت المقدس و از بین بردن توره چندین مرتبه و سلاطین مشرک آنها و خونریزی های زیادی بسیار بوده. وَ قَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ قِضَىٰ إِلَهِي فَعَلْ حَقَّ اسْتِ وَ در اینجا به معنی فرستادیم و خبر دادیم به سوی بنی اسرائیل (فی الکتاب) که ظاهراً توره باشد لَتَفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ فساد در زمین شرک و ظلم و تعدی و تجاوز و امثال اینها است. مرتین چه اندازه انبیاء را کشتند، محتمل است بگوییم مره اولی بعد از زمان حضرت موسی بوده تا زمان حضرت داوود و سلیمان و مره ثانیه بعد از زمان سلیمان بوده تا زمان مسیح وَلَتَعْلَنَ عَلَواً كَبِيرًا هرسلطان کافر مشرکی از آنها چه اندازه اخراج بلد کردند و در تمام کوچه های اورشلیم بت نصب کردند و دیگر اسمی از موسی و تورات نبود. در تفسیر برهان از امام صادق علیه السلام در ذیل آیه فرموده: یکی کشته شدن امیرالمومنین و دیگری ضربت زدن به حسن بن علی علیه السلام است. در تفسیر «لَتَعْلَنَ عَلَواً كَبِيرًا» فرموده: مقصود حسین بن علی علیه السلام است.^{۱۰}

^۸ مکارم شیرازی، تفسیر نمونه، ص ۴۱-۴۴

^۹ طیب، الطیب البیان فی تفسیر القرآن، ص ۲۲۱

^{۱۰} امین، موسی و مشکلات رهبری بنی اسرائیل از دیدگاه قرآن و حدیث، ص ۱۰۶-۱۰۷

ممکن است دو نوبت فساد بنی اسرائیل: یک بار به خاطر شهادت شعیا و مخالفت آرمیا و یک بار هم به خاطر قتل زکریا و یحیی بوده باشد.^{۱۱}

در اینجا کلیت بنی اسرائیل مخاطب بوده و به افساد های پیش رو متهم گشته و به عقوبتشان وعید داده شده است؛ از شاخص های دو افساد مذکور، آن است که به نوعی به کلیت بنی اسرائیل منتسب است؛ گویا دو افساد مزبور از ناحیه کل ایشان که در ناحیه ای متمرکز شده اند و یا از ناحیه جمعی متمرکز که نمایندگی کل ایشان را دارند انجام خواهد گرفت. ثلثی توان انکار کرد که فراز لُتْفِیْدُنْ هشدار برای مورد خاص و ویژه از فساد است که خداوند متعال به سبب آن انتقام مهلک را برای بنی اسرائیل رقم زده است و قتل انبیاء که در میان اقوال بسیاری از مفسران دیده می شود نمی تواند تفسیر و مصداق آن باشد؛ زیرا قتل انبیاء به شهادت تاریخ و قرآن کار مستمر بنی اسرائیل بوده و به دو بار ختم نمی شود.^{۱۲}

بایستی دقت نمود در این که دو افساد مذکور در این آیات شریفه در چه حوزه ای است؛ افساد می تواند در حوزه های متفاوتی اتفاق بیافتد، در حوزه عقیدتی، مانند ترویج و انجام بت پرستی، در حوزه اقتصادی، مانند ربا خواری و کم فروشی، در حوزه اخلاقی مانند ترویج زنا و لواط، و ...؛ در خصوص این آیات عبارت شریفه «أَتَعْلَنَ عُلُوءًا كَبِيرًا»، ظاهراً ناظر به تعیین حوزه دو افساد مذکور است و روشن می کند که این افسادها ماهیتشان استکبار و برتری جویی و تفرعن، به گونه شدید است.^{۱۳}

یکی از نشانه های فساد و طغیان بنی اسرائیل هم سنخ بودن آن با فساد و طغیان فرعونی است که در آن استکبار، طغیان، ظلم، آدمکشی و نابودی حرث و نسل و ... همراه است. اما این تفاوت را نیز دارد که فساد و علو بنی اسرائیل با قید «كَبِيرًا» همراه است و این قید در فساد و علو فرعونی وجود ندارد؛ لذا شاید بتوان از وجود قید «كَبِيرًا» نتیجه گرفت که فساد و علو بنی اسرائیل از فساد فرعون بزرگتر است. فساد خطرناک تر است که ریشه استکباری داشته باشد و تکرار شود.^{۱۴}

این آیات به یک سنت و قانون اجتماعی الهی اشاره دارند که بر اساس آن، فساد و سرکشی جوامع، عذاب و نابودی آن را در پی دارد؛ که در برخی آیات، عذاب های آسمانی و طبیعی مثل سیل و صاعقه و ... به عنوان کیفر جوامع فاسد و سرکش و ستمگر مطرح شده، اما این آیات سوره بیانگر این نکته

^{۱۱} قرآنتی، تفسیر سوره اسراء، ص ۱۷

^{۱۲} رضایی کهنمویی، مفاد آیات وعید بنی اسرائیل در سوره اسراء

^{۱۳} خوشدونی، منتظرزاده، بازنگاهی تحلیلی به فرجام بنی اسرائیل در آخر الزمان با بررسی تطبیقی آیات ۴ تا ۷ سوره اسراء، ص ۷

^{۱۴} همان

^{۱۵} همان

^{۱۶} قرآنتی تفسیر سوره اسراء، ص ۱۷

هستند که عذاب الهی می تواند سلطه دادن دشمنان یک ملت بر آنان باشد؛ کیفری که دامن پیامبر زادگانی چون یهود را گرفت.^{۱۷}

بر اساس آیه چهارم این سوره خداوند، به کیفر فساد بنی اسرائیل، دشمنان آنان را دو بار بر ایشان مسلط می کند به اعتقاد مفسران منظور از «عَبَاداً لَّنَا أُولَىٰ بَاسٍ شَدِيدٍ» در آیه پنجم، لشکر کشی بخت النصر است که کیفر نخست را رقم زده است.^{۱۸} از برخی اشاره های کتاب هوشع از عهد قدیم استفاده می شود که مراد از فساد و سرکوبی بنی اسرائیل همان حادثه بخت النصر «نبوکد نصر» است، زیرا پس از آنکه خداوند بنی اسرائیل را به خاطر گناهانشان از خود رانده و دیگر آنها را قوم خود نمی داند، از بازگشت بنی اسرائیل از تبعید به عنوان روزی که خداوند بار دیگر قوم خود را در سرزمین حاصلخیزشان ساکن می کند، نام برده است. برخی از معاصران معتقدند که این دو بار فساد یهودیان و عذابی که بدان دچار می شوند، هر دو مربوط به بعد از اسلام است؛ اولی مربوط به صدر اسلام است که مسلمانان، بیت المقدس را تصرف کردند و دوم هنوز اتفاق نیفتاده و در آینده ای نزدیک با نابودی اسرائیل اتفاق خواهد افتاد. برخی هم با توجه به ویژگی هایی که برای این دو فساد و عذاب گفته شده، هر دو را مربوط به آخرالزمان دانسته اند که یکی پیش از ظهور امام زمان علیه السلام و یکی با ظهور امام زمان علیه السلام محقق می شود. غلامه طباطبایی نیز می گوید بنا بر سیاق این آیات بعید نیست قومی که برای بار اول بر بنی اسرائیل گسیل می شوند همان هایی باشند که برای بار دوم نیز بر آنها برانگیخته می شوند.^{۲۰}

طبری ضمن نقل برخی اخبار رسیده درباره همزمانی بخت النصر با قتل یحیی آنها را نمی پذیرد و مینویسد: این روایت ها که آورده ام و روایت ها که نیاورده ام و گوید که «چون بنی اسرائیل یحیی پسر را کشتند، بخت نصر به جنگ آنها رفت» به نزد اهل سیرت و خبر و اطلاع از اخبار سلف به نزد سایر ملل، خطاست؛ که همه اتفاق دارند که بخت نصر وقتی به جنگ بنی اسرائیل رفت که شعیا پیمبر خویش را به روزگار ارمیا پسر خلیا کشته بودند و از روزگار ارمیا و ویرانی بیت المقدس تا تولد یحیی پسر زکریا به گفته یهود و نصارا چهارصد و شصت و یک سال بود و این در کتاب هایشان مشخص است.^{۲۱}

^{۱۷} صالح آبادی، بررسی انتقام گیری خون یحیی از سوی بخت النصر در قرآن و روایات، ص ۹

^{۱۸} همان

^{۱۹} شاکر، تفسیری تاریخی از بنی اسرائیل بر اساس قرآن کریم، ص ۲۳

^{۲۰} خوشدونی و دیگران، بازنگاهی تحلیلی به فرجام بنی اسرائیل در آخرالزمان با بررسی تطبیقی آیات ۴ تا ۷ سوره اسراء، ص ۱۷

^{۲۱} همان

بنی اسرائیل

فرزندان و نوادگان یعقوب با عنوان «بنی اسرائیل» شناخته می شوند دوازده فرزند پسر یعقوب نبی سر منشأ دوازده خاندان از نسل او هستند که بر روی زمین گسترش یافتند. «بنی» در عربی به معنای فرزندان پسر می باشد اسرائیل لقبی برای حضرت یعقوب علیه السلام است.^{۲۲}

در قرن ۶ ق.م بخت النصر پادشاه بابل، به اورشلیم پایتخت یهود یورش برد و شهر را به تسخیر خویش در آورد و شماری را کشت و معبد سلیمان را غارت و ویران کرد و دیگران را نیز به اسارت برد و بدین سان، روزگار اسارت و آوارگی آغاز گشت. این واقعه در تاریخ بنی اسرائیل آن چنان هولناک بود که پس از آن به جای قوم عبری آن ها را یهود گفتند. یهودیان در این روزگار، عقاید و آداب و رسوم بسیاری را از دیگر ملل پذیرفتند تا سرانجام کورش پادشاه ایران بابل را فتح کرد و قوم بنی اسرائیل را آزاد ساخت.^{۲۳}

مردمان یهود با آن که در طول تاریخ به کشور ها و فرهنگ های مختلف تعلق داشته اند، رفتار آنان عمدتاً بر محور خود برتر بینی، سود جویی، مال اندوزی، توطئه علیه دیگران، عهد شکنی و فتنه انگیزی است.^{۲۴}

انحرافات یهود

یهودیان همواره خود را قوم برگزیده می خواندند، و قرآن نیز به برتری دادن ایشان اشاره کرده است: «يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ». ای بنی اسرائیل! نعمتی را که بر شما ارزانی داشتم و شما را بر جهانیان برتری دادم به یاد آورید». (بقره، ۴۷) ^{۲۵}

چنین عباراتی در متون تفسیری یهود چنان بسط داده شده که «تلمود» آورده است: «ما ملت برگزیده خداوند دو نوع حیوان را لازم داریم: یکی حیوانات زبان بسته چون چارپایان و پرندگان و دیگری انسان های "غیر یهود" اعم از ملل شرق و غرب». از نظر بی کهن، یکی از مفسران یهودی، ساکنان دنیا را بر روی هم می توان میان اسرائیل و سایر ملت های دنیا تقسیم کرد و این نص صریح است که «اسرائیل قوم برگزیده الهی است».^{۲۶}

با بررسی آیاتی که متذکر برتری و فضیلت بنی اسرائیل شده است، در می یابیم که با وجود نعمت های مکرر و گوناگون که خداوند به آنها ارزانی داشته است، آنان از این جهت بر تمامی جهانیان برتری دارند. زیرا این نعمت ها به تمامه به هیچ ملت دیگر داده نشده است. ولی باید به این مسئله نیز توجه

^{۲۲} همان، ص ۳

^{۲۳} بخشی، پورسیدآقایی، مواجهه امام زمان (ع) با قوم یهود در عصر ظهور، ص ۴

^{۲۴} سینائی، تحلیل تاریخی عقاید و مناسبات یهود با اسلام، ص ۷

^{۲۵} علیزاده، ریشه های انحراف یهود، ص ۱۳

^{۲۶} همان، ص ۹

داشت که برتری آنان از این جهت موجب برتری آنان از حیث نژاد و جنس نیست. زیرا آیات بسیاری نیز متذکر خلافتکاری های آنها شده است، بلکه این برتری تنها از جهت داشتن بینات و معجزات فراوان و بعثت پیامبران فراوان در میان ایشان بوده است. زیرا هیچ قوم دیگری دارای تمامی این نعمت‌ها نبوده اند. علت برخورداری آنها از مواهب گوناگون تنها آزمون آنها بوده است تا خداوند میزان ثبات قدم آنها را در راه حق و هدایت الهی و مبارزه با امیال نفسانی محک بزند ولی آنان از این آزمون سربلند بیرون نیامدند و به این ترتیب این برتری از آنان سلب شد و مورد غضب خداوند واقع شدند.^{۲۷}

بر اساس قرآن کریم، خداوند در برابر نعمت های ارزانی شده به بنی اسرائیل، مانند رهایی از دست فرعونیان، اعطای حکم، نبوت و کتاب، دستوراتی به آنان می دهد و از آنان می خواهد به آن پای بند باشند.

از جمله این دستورات، عدم خلط حق و باطل و کتمان حق، اقامه نماز و ادای زکات، یگانه پرستی و پای بندی به ارزش های اجتماعی و عبادی، پرهیز از جنگ و خونریزی، ایمان به انبیای الهی، دروغ نبستن به خدا و کتمان نکردن آموزه های آن و وفای به عهد است. براساس برخی تفاسیر، عهده ای که خداوند از بنی اسرائیل وفای به آن را می خواهد، نبوت پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله دانسته شده که تورات از آن خبر داده است.^{۲۸}

قرآن پژوهان برخی عوامل سرزنش قوم بنی اسرائیل را ذکر کرده اند:

(یک) بهانه گیری (بقره، ۷۱، ۶۷)

(دو) انکار و تکذیب و قتل پیامبران (بقره، ۸۷، ۲)

(سه) عمل نکردن به کتاب آسمانی (بقره، ۸۵، ۲۹)

قرآن، ادعای یهودیان را نقل می کند و آن را می نکوهد. یهودیان مدعی بودند که هدایت تنها از آن آنان است و در دوزخ نمی مانند و در نتیجه نژاد برتر یهود است و دست خدا بسته است و تنها کتاب خویش را می پذیرند و به همان عمل می کنند. به بخشی از تورات که به سود خود می پنداشتند ایمان داشته و بخش دیگر را وا می نهند. آنان کتاب خدا را تحریف کرده اند و در آن به اختلاف افتادند. قرآن یهودیان را مایه فساد معرفی می کند وابستگی بیش از حد به زندگی دنیا، تهمت ناروای آنان به مریم مقدس، مخالفت با مسیح و دروغگو خواندن او و تلاش برای کشتن مسیح، در حالی که معجزاتی از او دیده بودند طغیان و کفر نمونه ای از این فساد است.^{۳۰}

به جبران ستمی که یهودیان روا داشته اند و به آن جهت که گروه زیادی از مردم را به انحراف کشاندند و به وسیله تحریف تورات باعث گشتند تا نسل های بعد از ایمان به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

^{۲۷} جلالی کنذری، برتری بنی اسرائیل در قرآن و تورات

^{۲۸} هادیان، بررسی تطبیقی وعده مشروط خداوند به قوم بنی اسرائیل درباره سرزمین مقدس در قرآن و عهد عتیق، ص ۱۵

^{۲۹} طباطبایی، بررسی و نقد انگاره برتری ذاتی بنی اسرائیل بر اساس مطالعه تطبیقی تفاسیر قرآن و تفاسیر عهد عتیق، ص ۹

^{۳۰} بخشی، پورسید آقایی، مواجهه امام زمان (ع) با قوم یهود در عصر ظهور، ص ۶

خودداری ورزند، خوراک‌های پاکیزه‌ای مانند گوشت شتر و چربی گوسفند و گاو را که برایشان حلال بود بر آنها حرام ساختیم. واضح است که بدترین ظلم در حق پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله کفر ورزیدن به نبوت ایشان و کتاب آسمانی اوست و این یعنی مصداق اول ظالمین یهودیان هستند.^{۳۱}

یهود قبل از اسلام

فرعونیان تلاش می کردند که ضمن تحقیر بنی اسرائیل آنها را رشد نایافته نگه دارند که در صورت تحقق ظهور تناسبی با موعود خود نداشته و در وضعیتی باشند که به کار او نیایند بنابراین اینان باید از امور فنی و مدیریتی دور باشند به همین دلیل حتی مدیریت خانواده را هم از آنها گرفته بود و هر چند خانوار بنی اسرائیل تحت مدیریت یک مرد فرعون‌نژاد زندگی می کردند. شاید این استضعاف اولین زمینه ایجاد انحراف آنها باشد.^{۳۲}

بنی اسرائیل پس از خروج مصر به ناسپاسی پرداختند و حتی از موسی علیه السلام درخواست کردند تا برای آنها بتی قرار دهد وقتی موسی به کوه طور رفت سامری آنها را فریب داد و از طلاهای آنها گوساله ای ساخت و قوم بنی اسرائیل به گوساله پرستی پرداختند.^{۳۳} دوره داوران بدترین گناهان در بین بنی اسرائیل رواج یافت؛ پرستش بت ها، کشتن صالحان و رواج زنا. این سه گناه بزرگترین گناهان از نظر یهودیان است.^{۳۴}

سازمان یهود تا زمان عیسی، زمانی طولانی را با نابود ساختن انبیاء مصلح، سپری ساختند و به امید رسیدن به حاکمیت جهانی، تلاش های شیطنت آمیز خود را ادامه دادند تا بالاخره نوبت به آخرین پیامبر از بنی اسرائیل یعنی حضرت عیسی رسید. تمام سخن عیسی این بود که دست از خواسته ها و ادعاهای پوچ و دروغین خود بردارید و به سوی خدا باز گردید و به احکام خداوند در تورات عمل کنید.^{۳۵} بدین ترتیب یهود با نفوذ دادن پولس در مسیحیت آن را از درون تهی ساخت که تا امروز تمام جهان مسیحیت در خدمت یهود به کار گرفته شده است در روایات اسلامی نیز از پولس به عنوان عامل انحراف مسیحیت یاد شده است.^{۳۶}

^{۳۱} ترکاشوند و دیگران، مطالعه اوصاف سیاسی قوم یهود در قرآن، ص ۴

^{۳۲} علیزاده، ریشه های انحراف یهود، ص ۳

^{۳۳} همان، ص ۱۰

^{۳۴} همان، ص ۱۱

^{۳۵} علیزاده، ریشه های انحراف یهود، ص ۱۴

^{۳۶} همان ص ۱۶

یهود بعد از اسلام

حضرت موسی خبر آمدن پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله . به یهودیان داده بود اینان از قیافه پدر و مادر و نسل او آگاه بودند که از موسی آموخته بودند و نسل به نسل به آنان منتقل شده بود. بنابراین هاشم، در چهره آنان آشنا بود و یهودیان به خوبی می دانستند که پیامبر آخر الزمان از نسل اوست.^{۳۷}

یهودیان قبل از بعثت در مسائل سیاسی عصر جاهلیت دخالت کرده و در جنگ های قبیله ای با قبایل متحد می شدند. بخش اعظم آنان در منطقه یثرب پراکنده بودند و در ساخت ادوات جنگی از قبیل شمشیر و زره دست داشتند لذا طوایف مختلف با یهودیان متحد می شدند.^{۳۸}

یهودیان وقتی دیدند که اسلام باعث تألیف قلوب بین قبایل عرب شده است می خواستند با ایجاد فتنه بین مهاجرین و انصار از یک طرف و از طرف ، بین اوس و خزرج تفرقه بیندازند که خداوند با توجه به آیات آل عمران (۹۸، ۱۰۲) نعمت وحدت در بین آنها را گوشزد می کند و آنها را متوجه دسیسه و هدف شوم یهودیان می نماید.^{۳۹}

آنان قریش را متقاعد کردند که لشکریان طوایف یهود که در حوالی مدینه سکونت دارند، با ایشان اند و وعده دادند تا به همراه سپاهی گرد آمد. از قبایل عرب، به سمت مدینه روند و تا نابود کردن شهر و کشتن تمام مسلمانان بایستند. افزون بر این سران یهود برای همراه کردن طوایف بنی غطفان _ که تحت شرایط خشک سالی بودند _ به آنان تعهد دادند در قبال همراهی قریش در جنگ با محمد و بر افکندن قدرت وی، محصول یک سال خرما ی خیبر متعلق به بنی غطفان باشد.^{۴۰}

قوم یهود برای مقابله با اسلام ایجاد عملیاتی را در سه مرحله طراحی کردند؛

(۱) تلاش برای جلوگیری از تولد پیامبر صلی الله علیه و آله

(۲) ایجاد مانع در مسیر حرکت حضرت به سوی بیت المقدس

(۳) نفوذ در سازمان حکومتی پیامبر و انحراف در خط مشی رسول الله مانند انحراف در مسیحیت.^{۴۱}

پس از رحلت پیامبر زمینه فعالیت یهودیان مساعد شد دنیا گرایی و علاقه به منصب موجب شد جنازه ی پیامبر بین دو تا سه روز بر زمین بماند.^{۴۲}

در اثر نفوذ سازمان یهود، مردم کسان دیگری را به موازات پیامبر قبول داشتند و گوش به اوامرشان می سپردند، به اندازه ای که با پیروی از آنان، از بیعت با علی علیه السلام سرباز زدند.^{۴۳}

^{۳۷} علیزاده، عملیات یهود برای مقابله با پیامبر (ص) (رد پای یهود در حوادث صدر اسلام)، ص ۵

^{۳۸} میرجلیلی، نقش یهودیان در انحراف جامعه عصر خلفا در مقابله با امام علی (ع)، ص ۲

^{۳۹} ترکاشوند و دیگران، مطالعه اوصاف سیاسی قوم یهود در قرآن، ص ۴

^{۴۰} سینائی، تحلیل تاریخی عقاید و مناسبات یهود با اسلام، ص ۱۸

^{۴۱} قزی و دیگران، تبار شناسی چالش قومیت گرایی قبل از ظهور و ارائه راهکار های مواجهه با آن، ص ۱۲

^{۴۲} میرجلیلی، نقش یهودیان در انحراف جامعه عصر خلفا در مقابله با امام علی (ع)، ص ۶

^{۴۳} علیزاده، عملیات یهود برای مقابله با پیامبر (ص) (رد پای یهود در حوادث صدر اسلام)، ص ۲۱

امروزه که مسلمانان در عصر غیبت امام زمان علیه السلام هستند نیز صهیونیسم جهانی با برنامه های مشابه زمان پیامبر و با استفاده از ترفند هایی به روز چون امکانات مکتوب، الکترونیک و سیستم های اطلاع رسانی فعالیت خود را ادامه می دهد. همانا انسان های مخلص مسئولند که در ایجاد نزدیکی و وحدت کلمه و هم پیوستگی صف ها تلاش کنند، که رضای خداوند در این است و در واقع پایبندی به عهده ای است که با او بسته ایم.^{۴۴}

خداوند حکیم و عادل است بی جهت کسی را عزیز یا ذلیل نمی کند بلکه نحوه اعمال و رفتار اختیاری انسان ها تاثیر مستقیم در عزت یا ذلت آنان دارد با توجه به روحیه کفر، عصیان، طغیان، کشتن انبیاء، تکبر، نژاد پرستی به ویژه دو صفت اخیر خداوند با عذابی هم سنخ (ذلت) آنها را در این دنیا جزا می دهد.^{۴۵}

تحلیل قرآن شناس عصر حاضر آیت الله خامنه ای در رابطه با فلسطین: «قضیه فلسطین کلید رمز آلود گشوده شدن در های فرج به روی امت اسلامی است».^{۴۶}

نتیجه گیری

مفسران در تفسیر سوره اسراء آیه ۴ اقوال مختلفی را بیان کرده اند؛ برخی معتقدند فساد اشاره شده در آیه، قبل از اسلام اتفاق افتاده، برخی نیز عقیده دارند بعد از اسلام رخ داده بعضی ها هم می گویند خداوند به فساد اشاره کرده است ولی چه فسادی مشخص نیست. خداوند قوم بنی اسرائیل را قوم برتر و برگزیده زمان خود کرده بود و از آنان خواسته بود تا به عهد و پیمانی که با خدا بسته اند پای بند باشند اما آنان به پیمان خود پای بند نبوده و دچار انحراف، خیانت، کفر و عصیان شدند از این رو خداوند در قرآن آنان را مورد مذمت و نکوهش قرار داده است. یهود از همان ابتدا تا زمان آخرین پیامبر بنی اسرائیل به امید رسیدن به حاکمیت جهانی، فتنه های زیادی از جمله نابود ساختن انبیاء مصلح به پا کردند. آنان مادی گرایان منحرفی بودند که دین را در مسیر اهداف خود می خواستند. جنگ افروزی، تفرقه افکنی، توطئه چینی، فتنه انگیزی، شبهه پراکنی و نفاق از مهمترین اقدامات یهود در زمان پیامبر صلی الله علیه و آله است. از آنجایی که قوم بنی اسرائیل خود را قوم برگزیده می دانستند پیامبری را که دلخواه آنان نبود، نمی پذیرفتند و به مخالفت با او می پرداختند. خداوند حکیم و عادل است و بی جهت کسی را عزیز یا ذلیل نمی کند بلکه اعمال و رفتار انسان ها در عزت یا ذلت آنان ارتباط مستقیم دارد. اوج ذلت یهود، زمان ظهور حضرت مهدی علیه السلام خواهد بود به طوری که جنگ نهایی حضرت با یهود در سرزمین فلسطین، منجر به فتح آنجا و اقامه نماز در قدس شریف خواهد شد.

^{۴۴} همان، ص ۵

^{۴۵} بخشی، پور سید آقایی، مواجهه امام زمان (ع) با قوم یهود در عصر ظهور، ص ۳۸

^{۴۶} بیانات رهبری، ۱۳۸۵/۱/۲۵، khamenei.ir

منابع و مآخذ

- قرآن کریم، ترجمه: ابوالفضل بهرام پور
- امین، سید مهدی، موسی و مشکلات رهبری بنی اسرائیل از دیدگاه قرآن و حدیث، بی جا، بی نا، بی تا. کتابخانه دیجیتال قائمیه
- بنیاد دایره المعارف اسلامی، دانشنامه جهان اسلام، بی جا، بی نا، بی تا. کتابخانه دیجیتال مدرسه فقاقت
- بیانات رهبری، ۲۵/۱/۱۳۸۵، khamenei.ir
- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات الفاظ القرآن، دمشق: دارالقلم، ۱۳۷۴ ه. ش کتابخانه دیجیتال قائمیه
- طباطبایی، سید محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، ترجمه: ناصر مکارم شیرازی، قم: بنیاد علمی و فرهنگی علامه طباطبایی، چاپ هفتم، ۱۳۶۷ ه. ش. کتابخانه دیجیتال قائمیه
- طبرسی، ابوعلی الفضل بن الحسن، تفسیر مجمع البیان، ترجمه: احمد بهشتی و محمد دامغانی، تهران: فراهانی، ۱۳۵۲ ه. ش. کتابخانه دیجیتال قائمیه
- طیب، عبدالحسین، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، بی جا: موسسه جهانی سبطین (علیهما السلام)، ۱۳۴۸ ه. ش. کتابخانه دیجیتال قائمیه
- قزائتی، محسن، تفسیر سوره اسراء، تهران: مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، بی تا. کتابخانه دیجیتال قائمیه
- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، بی جا، بی نا، بی تا. کتابخانه دیجیتال مدرسه فقاقت
- میرجلیلی، سید محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، ترجمه: ناصر مکارم شیرازی، قم: بنیاد علمی و فرهنگی علامه طباطبایی، چاپ هفتم، ۱۳۶۷ ه. ش. کتابخانه دیجیتال قائمیه
- هاشمی دهرخی، سید محمود، فرجام شناسی انحرافات اجتماعی بنی اسرائیل از منظر قرآن، بی جا: مولف، ۱۳۹۹ ه. ش. کتابخانه دیجیتال قائمیه

مقالات

- بخشی، سعید؛ پورسیدآقایی، سید مسعود، «مواجهه امام زمان (ع) با قوم یهود در عصر ظهور»، فصلنامه علمی پژوهشی مشرق موعود، ۱۳۹۶ ه. ش، شماره ۴۲. پرتال جامع علوم انسانی
- ترکاشوند، سودابه و دیگران، «مطالعه اوصاف سیاسی قوم یهود در قرآن»، مجله پژوهش های معاصر در علوم و تحقیقات، ۱۴۰۰ ه. ش، شماره ۲۶. پرتال جامع علوم انسانی
- جلالی کندی، سهیلا، «برتری بنی اسرائیل در قرآن و تورات»، فصلنامه علمی پژوهشی علوم انسانی دانشگاه الزهراء (ص)، ۱۳۹۷ ه. ش، شماره ۲۶-۲۷. پرتال جامع علوم انسانی

خوشدونی، مهدی؛ منتظر زاده، مجید، «باز نگاهی تحلیلی به فرجام بنی اسرائیل در آخر الزمان با بررسی تطبیقی آیات ۴ تا ۷ سوره اسراء»، فصلنامه علمی پژوهشی مهدویت مشرق موعود، ۱۳۹۹ ه.ش، شماره پنجاه و سوم. پرتال جامع علوم انسانی

رضایی کهنمویی، علی، «مفاد آیات وعید بنی اسرائیل در سوره اسراء»، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات قرآن و حدیث، ۱۳۹۷ ه.ش، شماره اول (پیاپی ۲۳). پرتال جامع علوم انسانی

سینائی، سید عطاءالله، «تحلیل تاریخی عقاید و مناسبات یهود با اسلام»، فصلنامه دانشکده ادبیات و علوم انسانی، ۱۳۸۶ ه.ش، شماره ۴-۵. پرتال جامع علوم انسانی

شاکر، محمدکاظم، «تفسیر تاریخی از بنی اسرائیل بر اساس قرآن کریم»، دانشنامه علوم قرآن و حدیث، ۱۳۹۳ ه.ش، شماره دوم. پرتال جامع علوم انسانی

صالح آبادی، محمد حسین، «بررسی انتقام جویی خون یحیی (ع) از سوی بخت النصر در قرآن و روایات»، فصلنامه پژوهشی اطلاع رسانی، ۱۳۹۱ ه.ش، شماره سیزدهم. پرتال جامع علوم انسانی

طباطبایی امین، طاهره سادات، «بررسی و نقد انگاره برتری ذاتی بنی اسرائیل بر اساس مطالعه تطبیقی تفاسیر قرآن و تفسیر عهد عتیق»، فصلنامه مطالعات تطبیقی قرآن پژوهی، ۱۳۹۷ ه.ش، شماره پنجم. پرتال جامع علوم انسانی

علیزاده، سید هادی، «عملیات یهود برای مقابله با پیامبر (ص) (ردپای یهود در حوادث صدر اسلام)»، فصلنامه دین و سیاست، ۱۳۸۸ ه.ش، شماره ۱۹-۲۰. پرتال جامع علوم انسانی

علیزاده، هادی، «ریشه های انحراف یهود»، فصلنامه دین و سیاست، ۱۳۸۷ ه.ش، شماره ۱۷-۱۸. پرتال جامع علوم انسانی

قزی، رضا و دیگران، «تبارشناسی چالش قومیت گرایی یهود قبل از ظهور و ارائه راهکارهای مواجهه با آن»، فصلنامه علمی پژوهشی مشرق موعود، ۱۳۹۸ ه.ش، شماره ۵۱. پرتال جامع علوم انسانی

هادیان رسنانی، الهه، «بررسی تطبیقی وعده مشروط خداوند به قوم بنی اسرائیل درباره سرزمین مقدس در قرآن و عهد عتیق»، معرفت ادیان، ۱۳۹۹ ه.ش، شماره چهارم (پیاپی ۴۴). پرتال جامع علوم انسانی